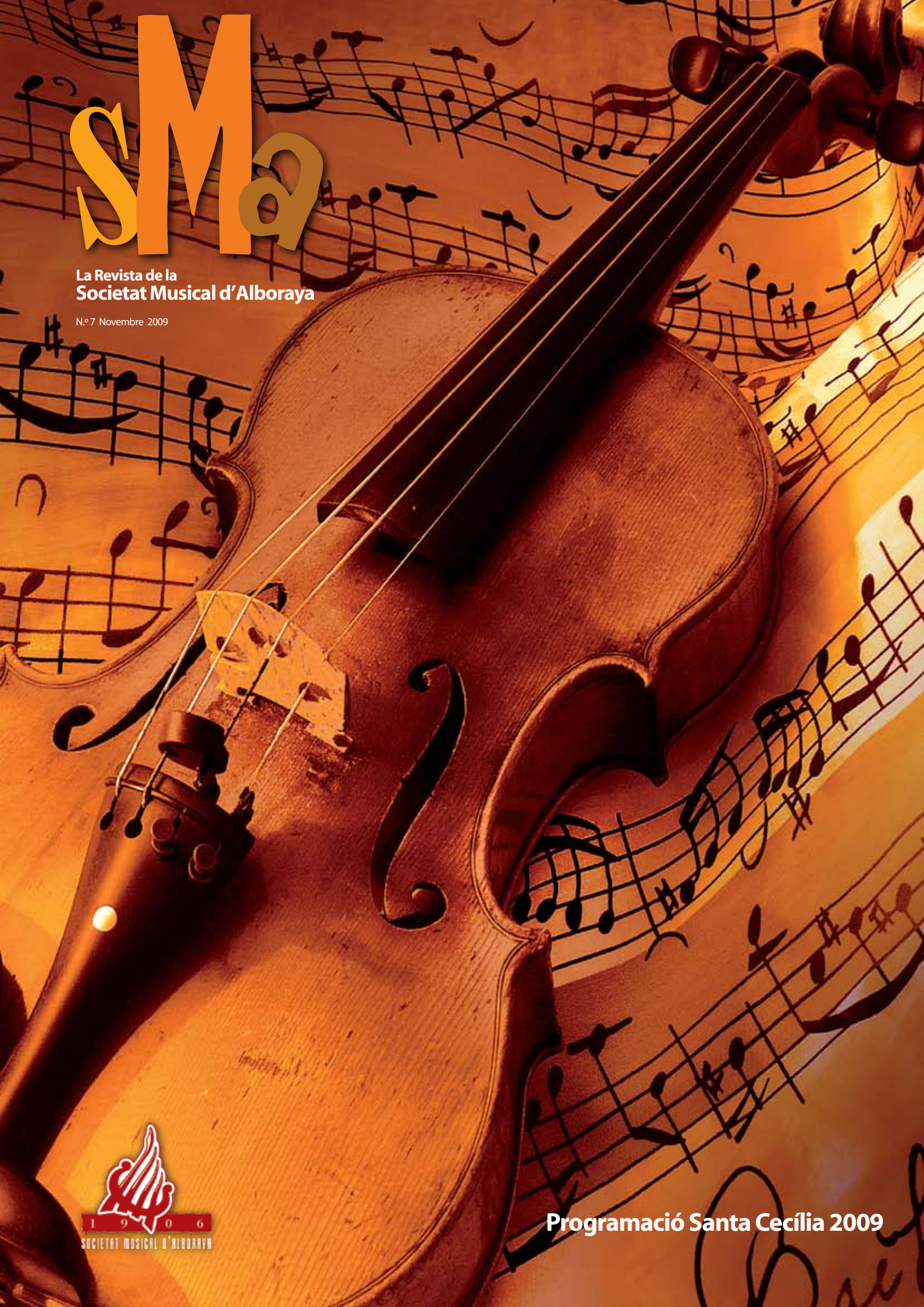

SMA

La Revista de la
Societat Musical d'Alboraya

N.º 7 Novembre 2009

Programació Santa Cecília 2009

índex

COMUNICACIÓ INTERNA

3

Programació Santa Cecília

16

Concerts per als Nadals

19

Professors de L'Escola de Música

20

Noves classes de Jazz, Blues...

21

Temps de Records

22

El músic i el públic

22

Problemes de Salut dels Músics

24

Por escènica

25

Grup de Danses

26

Història de la Dolçaina

Saluda del President

Pepe Carbonell

Hola!, que tal, sóc Pepe Carbonell, el de la fotografia de dalt, la mateixa de l'any passat, la veritat és que no he millorat (només cirurgia), ni empitjorat (és difícil) i continue sent el President de la Societat Musical d'Alboraya,

Jugant, jugant, ja ha passat un any des que em presentí públicament a través de la nostra revista a tots vosaltres, pareix mentida, però així és. La veritat és que este any ha sigut intens en tots els sentits, i això que després del 2.008, que va ser estressant, volíem prendre'ns el 2.009 un poc més relaxat, però açò no ha sigut possible.

La veritat és que és difícil que les coses siguin relaxades, quan disposem de sis agrupacions (Banda, Orquestra de Corda, Orquestra de Plectre, Coral Polifònica, Colla de Tabal i Dolçaina, Grup de Danses), amb ganes de fer activitats i una escola amb un volum desmesurat.

El que sí que tenim clar, és que possiblement els més de 100 actes que organitza o on participa qualsevol agrupació de la nostra entitat anualment, no tenen la difusió publicitària que volguérem. Les causes són possiblement atribuïbles a la Junta Directiva, que en este camp no sabem exactament com actuar. En estos moments s'estan publicitant les nostres activitats a través de La Ràdio Local i del Periòdic Local, esperem que amb açò millore la nostra difusió.

El tema de la WEB, esta una poc parat, ja que els "WEB-eros", ho són per amor a l'art, i la veritat que hi ha hagut uns quants, però el seu pas ha sigut efímer ja que principalment són estudiants de les nostres agrupacions que han col·laborat, però bé per treball, per Erasmus etc... ens deixen a mitges, així és que esperem trobar un "WEB-ero" més permanent.

Com tots els anys hem intentat programar unes festes de Santa Cecília per a tots i amb la participació de tots, principalment el canvi més important d'enguany respecte a anys anteriors és que el tradicional esmorzar de Santa Cecília s'ha canviat per un dinar, consistent en Arròs amb fesols i naps. Esperem que este canvi siga positiu i per a este dinar he de demanar-vos a tots els socis que vos porteu el plat i la cullera.

Òbviament continuem treballant i programant l'any que ve, les agrupacions i l'escola segueixen a ple rendiment i en l'horitzó hi ha un muntó d'actuacions per a així continuar omplint de música les nostres vides.

La nostra entitat, conscient de la necessitat d'altres entitats, sempre està disposada a col·laborar amb elles, així en 2.008 ja es va participar en dos concerts a benefici de l'Associació contra el Càncer i per a la fundació Asindown. Este final d'any, l'Orquestra de Corda de la nostra Societat participarà en dos concerts a benefici de l'Associació contra l'Alzheimer.

Per últim no voldria acabar sense donar les gràcies a tots els meus amics de la Junta Directiva, ja que sense la seua col·laboració i esforç, les coses no serien com són. Jo només sóc el representant visible (ben visible) de la Junta directiva

Bones Festes.

Col·laboracions

Vicent Rozalén
Pepe Carbonell
Fernando Palacios
Fco. José Valero
Juan Angel Ballesteros
Josep Juste i Martí
Fran Cabo
Maribel Espert
José Montal

Foto Portada:
Carmen Peris

Diseny Gràfic:
José Raúl Pérez

Coordinació i Recopilació de Dades:
Pepe Carbonell

Impressió:
Gráficas Alcañiz

**Musa de la Societat Musical d'Alboraya
2009-2010**

**Mireia
Climent Dolz**

Programació d'actes per a Santa Cecília 2009

Societat Musical d'Alboraya

Dissabte **14 de Novembre**

16:30 h.

Arreplegada dels Nous Educandos.

Arreplegada dels nous Educandos

Eixida des de la Societat Musical d'Alboraya per a arreplegar els educands que entren com a nous membres de les distintes agrupacions, i a la *Musa de la Música 2009-2010* **Mireia Climent Dolz**.

La Junta Directiva convida a tots els socis i familiars dels nous educands a participar en este acte tan especial, tradicional i emotiu.

Proclamació de la Musa de la Música.

Seguidament es celebrarà l'acte de proclamació de la Musa de la Música a l'Auditori Municipal. (Aprox. 19:30).

En virtut del Reglament d'Honors, es concedeix de forma automàtica:

- La Medalla d'Argent de la Societat per tindre 25 anys de permanència activa com a Soci/a a:

ROSA RUBIO NAVARRO	1/10/1984	FRANCISCO GARRIDO FERNÁNDEZ	6/01/1984
FRANCESC CARBONELL I PONS	1/10/1984	VICTORIA CEREZO VALERO	6/01/1984
MIGUEL JIMÉNEZ CASTILLO	1/07/1984	J. VICENTE HURTADO MONTAÑANA	6/01/1984
J. ANTONIO MONZÓ BELLOCH	6/01/1984	JOSÉ ADELL LLISO	1/01/1984

- La Medalla d'Or de la Societat per tindre 50 anys de permanència activa com a Soci/a a:

FABIÁN DÁMASO CLIMENT	30/12/1959	JOSÉ A. CATALUÑA GIMENO	30/12/1959
-----------------------------	------------	-------------------------------	------------

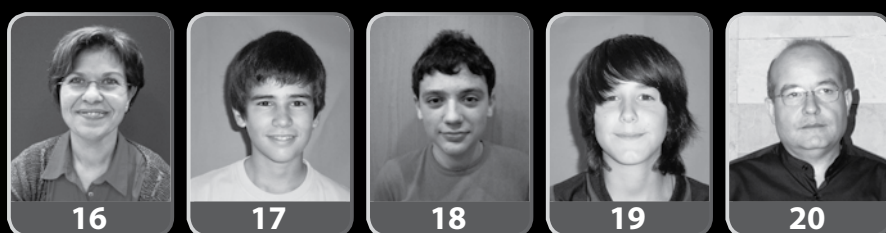
La Insígnia d'Or de la Societat per tindre 25 anys de permanència activa als músics:

SALVADOR MARÍ RAMOS

VICENTE FONTELLES CERVERA

Nous Educandos 2009

BANDA DE MÚSICA:

- 01. Borja Mercado Casares Trompeta
- 02. Dori Giménez Ruiz Bombardí
- 03. Inma Pérez Colás Clarinet
- 04. Isabel Fita Lluch Clarinet
- 05. Lucía Cerezo Garnateo Flauta
- 06. Miquel Cañizares Ramón Trompeta
- 07. Vicente Pons Martínez Flauta
- 08. Clara Chover Martínez Trompa
- 09. Maties Carbonell Escrig Trompa
- 10. Santiago Rubio Ferrandis Trompa
- 11. Irene Peris López Clarinet
- 12. María Dolz Reig Flauta
- 13. Pablo Sanfeliu Cuenca Trompa
- 14. Nuria Saiz Adell Clarinet

ORQUESTRA DE CORDA:

- 15. Félix Saez Giménez Contrabaix

ORQUESTRA DE POLS I PUA:

- 16. Carmen Moreno Montañana Bandúrria
- 17. Enrique Gallent Ros Bandúrria
- 18. Gabriel Pascual Rodríguez Bandúrria
- 19. Xavier Raga Martí Bandúrria

COLLA DE DOLÇAINES I TABALS:

- 20. Cristóbal Dolz Cerezo Dolçaina
- 21. Maria Salut Alcalá Cervera Dolçaina
- 22. Sandra Tolosa Martínez Dolçaina
- 23. José Gil Blazquez Dolçaina
- 24. Javier Fort Giménez Tabal

23:00 h.

Gran Nit de Festa Funky en Directe.

Gran actuació del grup de música Funky L-FUNK-T al bar de la Societat Musical. Ritmes que ens faran gaudir "cosa mala"! No falteu o s'arrepentireu per sempre!.

Funk

Soul

Sabado 14 Nov. 23h
Sede Societat Musical
d'Alboraia

CORINNA BROWN: VOZ
HÉCTOR JUAN: SAXO
SERGIO GARCÍA: TROMPETA
J. VICENT TALLADA: GUITARRA
XUSO BARBERÀ: BAJO
EDU OLMEDO: BATERÍA

Diumenge 15 de Novembre

12:00 h.

Festival-Concurs de Paelles per a totes les Agrupacions.

A las 12:00 h Festival-Concurs de Paelles per a totes les Agrupacions. La Societat aportarà la carn i la llenya, la resta d'ingredients hauran d'aportar-los els participants, així com la paella i els ferros. La junta es reserva el dret de tastar alguna de les paelles. Ens les menjarem a la Societat.

Per al bon funcionament de l'acte, és necessari que els grups de músics de les agrupacions que vullguen participar, s'inscriguen a la Secretaria de la Societat (compte amb les duplicitats, no vos apunteu dues voltes), per a poder optimitzar la compra de la carn, i la reserva de taules al nostre local. Potser que al final es done algun premi i tot.

17:30 h.

Divendres 20 de Novembre

Berenar de Santa Cecília.

Xocolate i Fartons en els locals de la Societat, amb la col·laboració d'Orxata Daniel i Fartons Polo.

Alboraya

Fartons Polo

Deliciosos también con chocolate

www.fartonspolo.com

ORCHATA

Daniel

TRADICIÓN ARTESANA

Daniel Orxater

AVDA. DE LA HORCHATA, 41. 46120 ALBORAIA (VALENCIA) TELF.: 96 185 88 66
WWW.HORCHATERIA-DANIEL.ES

Dissabte **21 de Novembre**

11:00 h.

Dia de l'Escola.

A l'Auditori Municipal, "DIA DE L'ESCOLA". Amb motiu de les festes de Santa Cecília l'Escola de Música de la Societat Musical celebra un dia de portes obertes en el que vos invitem a tots a conèixer per dins la nostra Escola, les nostres instal·lacions, alumnes, professors, activitats docents i les agrupacions de la Societat. Compartirem una visita comentada pel musical, i en l'auditori disfrutarem de jocs i audicions preparats pels nostres alumnes, aprofitant per a entregar el premi del concurs de dibuix organitzat per l'Escola.

17:30 h.

Missa a Santa Cecília.

Missa solemne en honor a Santa Cecília, a l'Església de l'Assumpció de la Mare de Déu d'Alboraya, acompanyada per les Agrupacions de la Societat que ens interpretaran:

Banda de Música:

- "Religiosa" de les 10 Melodies Vasques J Guridi
- "Córdoba" de las Canciones de España I. Albéniz

Director: Miguel Vidagany Gil

Orquestra de Pols i Pua:

- Cavatina S. Myers.
- Ave Maria G. Caccini.

Director: Jaume J. Roca Ballester

Cor Polifònic:

- SANCTUS-BENEDICTUS Tomás Aragüés
- AGNUS DEI Tomás Aragüés
- CANTATA 147 (CORAL) J.S. Bach

Director: Daniel Rubio Navarro

Orgue: Daniel C. Rubio Ferrandis

**CONCERT ORQUESTRA DE
CORDA DE LA SMA.**

Dedicat a Antonio Vivaldi.

L'Orquestra de la Societat Musical d'Alboraya i la Coral Manuel Palau de València, col·laboren en el programa d'este concert dedicat al compositor Antonio Vivaldi, on s'interpretaran Les Quatre Estacions i El Gloria. Per raons alienes a esta Societat, al momento de tancar l'edició de la Revista no ens ha Sicut possible incloure el Lloc i l'Hora de l'Acte, que seran anunciats per la societat amb la major antelació possible en els taulers d'anuncis de la mateixa.

Colla de Tabal i Dolçaina:

- Per Sempre Antonio de la Asunción

Director: Josep Juste i Martí

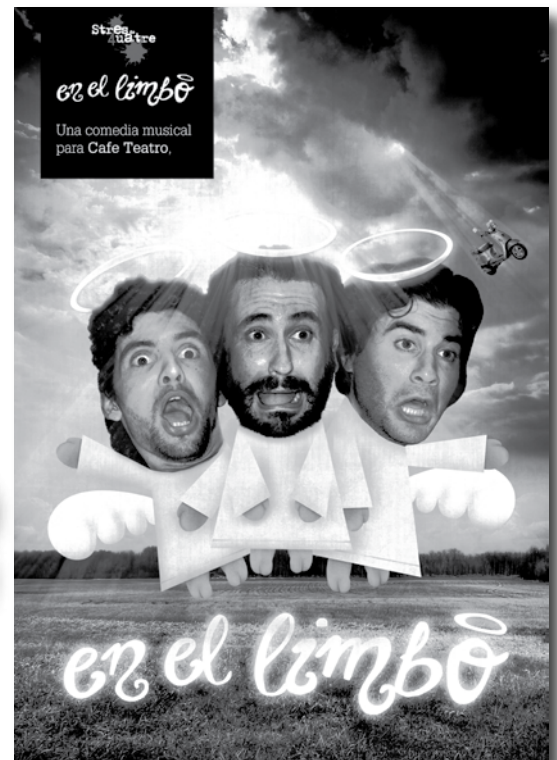
Al finalitzar, en la plaça, el Grup de Danses de la SMA ens oferirà el Xum-Xum de Xelva, acompanyats per la Banda de Música i la Jota de Muro acompanyats per la Colla de Tabal i Dolçaina. En finalitzar es col·locarà una corona de lloret a la memòria del Mestre Clavel en la Plaça que porta el seu nom, acompanyats per la Banda de Música.

Directora del Grup de Danses: Maribel Belda Espert

22:30 h.

Nits al Musical. Actuació de "STRES DE QUATRE"

Actuació del grup "STRES DE QUATRE", presentant l'espectacle "En el Limbo". El sopar serà a partir de les 21:00 h.

EL PROYECTO

A nadie que conozco el trabajo de Stres de Quatre le pasa por alto su complicidad con el público. Será por el buen humor que nos caracteriza o tal vez por lo bien que nos lo pasamos en escena. La cuestión es que el espectador pasa a ser uno más de los miembros de nuestra compañía.

Así pues, no es difícil adivinar que los maravillosos y geniales textos de Les Luthiers, junto con sus pegadizas canciones son, sin lugar a dudas, un material perfecto para hacer conectar al público del café-teatro con los actores. Es así como nace la idea de representar algunas de sus escenas en este formato.

Con "En el limbo" la compañía Stres de Quatre ha hecho una adaptación para café-teatro de su primer montaje: "Se traja la masquedia", obra que ha sido representada en mas de cien ocasiones por toda España, obteniendo, entre otros, quince primeros premios al mejor espectáculo.

La fórmula no puede ser más clara: el trabajo de Stres de Quatre unido a los textos y música de Les Luthiers dan como resultado esta comedia musical que no entiendo que es aquello de la cuarta pared. A los tres actores de "En el limbo" les espera el cielo o el infierno. Por suerte, sus almas, dependen de los espectadores.

Y Vd. que está leyendo esto, ¿sabe por qué funciona tan bien nuestra fórmula? Es muy sencillo. Los que subimos a escena nos divertimos ahí arriba y nos lo pasamos en grande. Y eso llega hasta el patio de butacas dónde el espectador lo agradece y sigue nuestro juego.

SINOPSIS DE LA OBRA

Tres almas perdidas buscan definir su destino encarnando historias de Les Luthiers, las disparatadas historias de sus vidas, cargadas de música y humor.

¿Podrás ayudar a dar rumbo final a sus interminables viajes?

Comedia musical basada en textos de algunas de las obras de Les Luthiers. Sucesión de pequeñas historias en formato corto que son independientes unas de otras y que tienen un nexo en común: tres almas en el purgatorio intentan entrar en el cielo utilizando los textos y canciones de Les Luthiers.

Presentamos: San Ictícola de los peces, Educación sexual moderna, Perdónala, La hija de Escipión, La gallina dijo Eureka y Las majas del bergantín.

LAS ESCENAS

- San Ictícola de los peces (Tarantela litúrgica): ¿pescar o atraer el turismo para enriquecerse? Esta estrafalaria comitiva tendrá que elegir. Para ello contará con la ayuda del santito del pueblo.

- Educación sexual moderna (Cántico enclaustrado): tres monjes de clausura dan con las claves de una buena educación para la juventud de hoy en día.

- Perdónala (Bolérolo): para el protagonista de esta emocionante canción no existe razón alguna para perdonar a su amada. A pesar de la insistencia de sus amigos.

- La hija de Escipión (Fragmento de ópera): rondar a una bella mujer sólo está al alcance de un buen seductor. El problema en este caso será evitar el "pequeño" escollo que supone la aparición del padre de ella.

- La gallina dijo Eureka (Canción infantil): a través de la música se puede distraer a los críos, educarlos, contestar a sus preguntas... Con un poco de paciencia cualquiera puede comunicarse con los niños.

- Las majas del bergantín (Zarzuela náutica): ¡qué dura que se puede hacer una larga travesía en alta

mar! Por suerte siempre hay piratas que vencer, licor para olvidar y mujeres que amar.

- En el limbo: después de varias reencarnaciones, nuestros tres protagonistas darán un repaso a sus vidas, mientras permanecen en el purgatorio, ante las más altas instancias del cielo con el objetivo de demostrar sus bondades y por tanto huir del infierno.

LES LUTHIERS

Les Luthiers es el nombre artístico de un grupo de música de humor compuesto en la actualidad por cinco miembros de nacionalidad argentina, que comenzaron a principios de los años 60 en la ciudad de Buenos Aires. Se caracterizan por ser músicos profesionales y por expresar un humor fresco, elegante y sutil. Tienen a gala el hacer reír con la música pero no de la música, con instrumentos informales creados por ellos mismos a base de materiales de la vida cotidiana; de ahí su nombre: Les Luthiers, que significa en francés, creadores de instrumentos musicales.

Los espectáculos mantienen un formato desde 1.970: cada uno se divide en obras cómicas. Como una pequeña introducción, antes de cada pieza, uno de los componentes suele leer una presentación en donde se describe la obra, o da reseñas de la vida del autor, y tras esta "presentación" el conjunto musical ingresa al escenario e interpreta el tema. Tanto la introducción como la obra están llenas de humor y guiños que hacen estallar la risa del público.

Con "En el limbo" la compañía Stres de Quatre vuelve a hacer un tributo a este grupo de artistas, aprovechando sus geniales textos y músicas, poniendo el énfasis en la interpretación actuarial y dando nuestro inconfundible sello.

Diumenge **22 de Novembre**

12:00 h.

Temps de Records.

A l'Auditori Municipal, concert de la Coral Polifònica i la Colla de Dolçaines i Percussió.

"TEMPS DE RECORDS"

"A l'altra banda de l'espill, on tot és silenci, es troba la nostra infantesa, els nostres records, els nostres arrels, la nostra vida..."

Programa

- "Júlia Vicent" (pasdoble) (Juli Micó)
- "Tinc una barraqueta" (V. Pérez Jorge)
- "Mare, vull casar-me" (Miquel Querol)
- "El campaner de la seu" (Popular - R. Sánchez Mombiedro)
- "Dansa cantà" (Popular - Rafael Talens)
- "Cotes" (marxa cristiana) (Xavier Richart)
- "Xumba, xumba, xumba" (Diego Ramón i Lluch)
- "Xiula, maula" (Popular - Daniel Rubio)
- "Vals en sol" (Popular - Xavier Richart)
- "Serra de Mariola" (Popular - Pilar Escudero)
- "Agulleta i fil" (Josep R. Gil Tàrrega)
- "Mareta" (Popular - Manuel Pérez Gil)
- "Serenó" (Popular - Manuel Pérez Gil)
- "Eixida de la creu" (Popular)
- "Enmig del riu" (Popular - Daniel Rubio)
- "Jo conec una llauradoretta" (Popular - Daniel Rubio)
- "Nanos i gegants" (Popular - Daniel Rubio)
- "Als cudolers" (marxa mora) (Antonio de la Asunción)

Piano: Daniel C. Rubio Ferrandis i Alfons Dastis

Textos: José Vte. Marco Giner (del seu llibre "A l'altra banda de l'espill")

Narració: Pilar Climent, Trini García, Neus Peña, Carme Peris i Pep Bèrnia.

Llum i so: Ricardo Esparza

Multimèdia: Paco Tomás

Vestuari: Cor Polifònic S.M. Alboraya

Escenografia: Cor Polifònic

Guió: Empar Julià i Vicent Rozalén.

Coordinació: Vicent Rozalén

Organitza: Societat Musical d'Alboraya

Direcció Cor Polifònic: Daniel Rubio Navarro

Direcció Colla Dolçaines: Josep Juste Martí

19:00 h.

Actuació del pianista ZHENGYU CHEN.

A l'Auditori Municipal actuació del pianista ZHENGYU CHEN Zhengyu Chen, Primer Gran Premi Guanyador del XVI Concurs Internacional de Piano " José Iturbi "

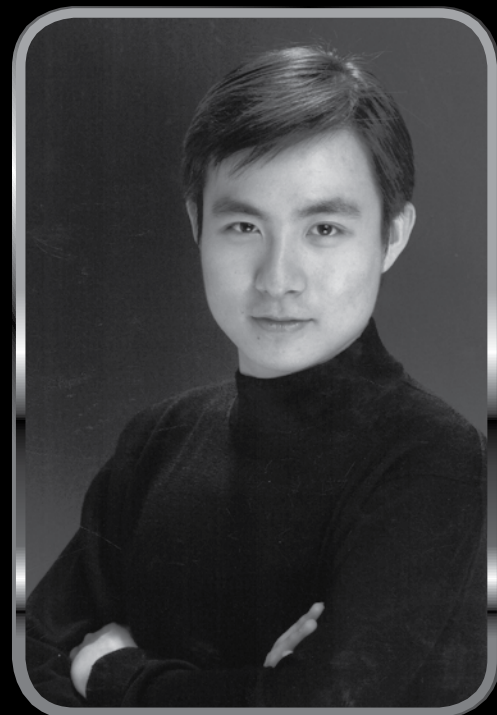
Programa

Bach-Busoni: "Chacona"

BeethovenSonata nº 7 en Re Mayor

Intermedi

Mussorgsky "Cuadros de una exposición"

ZHENGYU CHEN (China)

Nació en Qingdao (China) en 1984. A la edad de 7 años empezó a participar en competiciones juveniles.

Entre sus muchos logros ha sido ganador del 3º Premio del Grupo Junior, en 1998 en la Competición de Piano del Conservatorio de Shangai.

El hecho de ganar en el año 2001 el 3º Premio del Grupo Senior en la Competición Nacional de Piano en China le proporcionó la

oportunidad de ser elegido por el pianista Dang Thai Son para tocar con la Orquesta Aichi Kankusen de la Universidad de Japón, ofreciendo una gira por Corea, Vietnam y Japón. Fue galardonado en el 23º Festival de Música Internacional Kirishima de Japón con el 1º premio, en el 2005 recibió el 2º premio de la Competición de Piano de Artistas Jóvenes en EE.UU. y en el año 2007 fue laureado con el 1º premio de la Competición de Piano Internacional Corpus Christi en Texas (EE.UU.).

Actualmente recibe sus clases magistrales de Mr. Dang Thai Son en la Universidad de Montreal.

Col·labora Ajuntament d'Alboraya i Diputació de València

Dissabte **28 de Novembre**

22:30 h.

Concert de l'Orquestra de Plectre i Banda de Música de la SMA.

Concert de l'Orquestra de Pols i Pua i de la Banda de Música de la Societat Musical d'Alboraya.

Primera Part

ORQUESTRA DE PLECTRE DE LA SOCIETAT MUSICAL D'ALBORAYA:

- Amapola J.R. Lacalle
- Te quiero, dijiste M. Grever
- Embrujo P. Cándido
- Danza de Anitra (Peer Gynt) E. Grieg
- Poeta y aldeano C.M. von Suppe

Director: **Jaume Roca Ballester**

Tenor: **Jaime Roca Ibañez**

Segona Part

BANDA DE MÚSICA DE LA SOCIETAT MUSICAL D'ALBORAYA:

- Air variè.Variacions sobre un tema suís L. Mohr

Solistes:

Saxo alt: **Carlos Saiz**
Oboé: **Laura Gordejuela**
Bombardí: **Miguel Chavarría**
Trompeta: **David Espert**
Clarinet: **Laura Pelegrín**
Fliscorno: **Justo Aguilar**
Flautí: **Jéssica Roig**
Flautí: **Vicente Pons**

- Cost-Azahar (p.d.) Luciano Martínez

- DConcerto Grosso J. Van der Roost

Solistes:

Trompeta: **Esteban Rubio**
Trombó: **Jorge Luzzy**

- Córdoba I. Albeniz

- Liria. (p.d.) J.M. Martín Domingo

Director: **Miguel Vidagany Gil**

14:30 h.

Diumenge **29** de Novembre

Dia del Soci.

Dinar de Germanor al Saló de la Societat Musical per a tots els Socis i Membres de les Agrupacions que formen esta Societat. Este any per primera vegada hi haurà caldera d'Arròs amb Fesols i Naps.

Nota: Per al dinar s'haurà d'efectuar la prèvia reserva en Secretaria, en persona o telefònicament (de dilluns a divendres 17:30 fins 20:30 hores, Tel.96.186.08.28), fent constar el nom del soci per qui s'efectua la reserva. El dinar serà gratuït per als Socis i tindrà un cost de 3 Euros per als acompanyants. Cal retirar el tiquet confirmant la seua assistència. L'últim dia per a fer les reserves serà el 27 de Novembre de 2.009. S'exigirà la justificació de la reserva per a accedir al dinar. Caldrà que cadascú porte plat i cullera.

Divendres **4 de Desembre**

22:30 h.

Concert de la Colla de Dolçaines i Percussió.

A l'Auditori Municipal, Concert de la Colla de Dolçaines i Percussió de la Societat Musical d'Alboraya:

Programa

- Rosa Carmina (Pasdoble) Antonio de la Asunción

1r premi en la Categoria de Música de Carrer al Concurs de Composició "Poble de Muro" l'any 2000.

- Ball de Gegants d'Algemesí Josep Juste

Composat amb motiu de la presentació dels Gegants del grup de danses "Berca" d'Algemesí en les festes de la Mare de Déu de la Salut l'any 2007.

- La Batalla de Sant Hipòlit (Marxa Cristiana) Xavier Richart

- Alaia (Marxa Mora) Francisco Valor

- Fantasia Mediterrània Antonio de la Asunción

2n. moviment de la Suite "Fantasies", obra guardonada amb el primer premi al Concurs de composició "Poble de Muro" l'any 2001.

- Divagacions sobre un tema de Brahms Vicent Adsuara

Estrena Absoluta.

- Aquelarre Antonio de la Asunción

3r. moviment de l'obra "Nit de Bruixes", guardonada amb el 2n Premi en la modalitat de Música de Concert al I Concurs de Composició per a dolçaines i percussió "Vila de Petrer".

Director: Josep Juste i Martí

12:00 h.

Diumenge 13 de Desembre

Homenatge als 50.

A l'Auditori Municipal, Concert homenatge als músics amb més de 50 anys de permanència en la nostra Banda.

MÚSICS:

Vicente Alonso Salvador
Ricardo Casañ Lluna
José García Dolz
Rafael Anastasio Lluna

Enrique Beltrán Antonio
Solé Luciano Martínez
Vicente Fontelles

Programa

- Alboraya Valencia (p.d.) **Ricardo Trinidad**
- Virginia **J. de Haan**
- Los Músicos (p.d.) **Roberto Trinidad**
- La Torre del Oro **G. Giménez**
- Alboraya **Antonio Solé**
- Homenaje a la Madre (Para narrador y banda) **Felipe Moral**

Director: **Roberto Trinidad Ramón**

Narrador: **Francisco Sanchis Grau**

Roberto Trinidad Ramón

Director: Roberto Trinidad Ramón

Nacido en Alboraya sus estudios preliminares de solfeo y trompa los cursó en la banda de su localidad natal con Vicente Ballester. Posteriormente, amplía su formación con Rafael Pipaón y Manuel Amorós ingresando en el Conservatorio Superior de Música de Valencia bajo la guía de Carmen Andújar, Jose María Cervera Lloret y Miguel Falomir, integrándose en el transcurso de sus estudios en la Orquesta Sinfónica de Valencia y la Orquesta Clásica, bajo la dirección de D. Ramón Carell.

En el año 1960 se hizo cargo de la dirección de la banda de música "la Primitiva Setavense" de Xátiva, con la que actuó en numerosos conciertos, certámenes y festivales. En 1963 ingresó en la plantilla de la Orquesta Sinfónica de Bilbao, reintegrándose a la banda setavense a finales de 1964.

En 1966 obtuvo una plaza de trompa en la Banda Municipal de Palma de Mallorca y en la Orquesta Sinfónica de dicha ciudad, dirigida por Julio Ribelles. Dos años después obtuvo por concurso oposición una plaza de trompa de primera en la Marina Española, instalándose en Cartagena donde amplió estudios de composición y dirección de orquesta. En ese periodo se hizo cargo de la banda de música Santa Cecilia de Pozo Estrecho con una labor de formación que consiguió que muchos de sus alumnos alcanzaran titulaciones superiores y la profesionalidad.

En el año 1978 ingresa en el Conservatorio Superior de Música de Murcia como profesor interino en la especialidad de trompa, colaborando también como trompa en la Orquesta de Cámara de dicho centro bajo la dirección de su fun-

dador, Manuel Massotti y José Luis López. Durante esos años fue invitado a dirigir las bandas de música de Beniaján, San Miguel de Salinas, Infantería de Marina de Cartagena, así como la Orquesta de Cámara del Conservatorio Superior de Música de Murcia.

En 1982 ganó una plaza como profesor numerario en la especialidad de trompa para el Conservatorio Superior de Música de Murcia. Al año siguiente se trasladó al Conservatorio Superior de Música "Óscar Esplá" de Alicante.

En 1984 obtuvo el Segundo Premio de Composición para Bandas de Música de Alicante con su obra "ALME (Concierto para banda en tres tiempos ininterrumpidos)", una obra que en el futuro sería seleccionada como obra obligada de prestigiosos certámenes.

Roberto Trinidad, Catedrático de Trompa en posesión de títulos superiores de Trompa, Solfeo, Armonía, Contrapunto y Fuga, Composición y Dirección de Orquesta, se hizo cargo en 1985 de la Dirección de la Unión Musical y Artística de Sax, aplicándose de inmediato en la constitución de una auténtica escuela de educandos sistematizada y en la depuración técnica de todos los músicos, imponiendo directrices técnicas y artísticas que fueron apoyadas por la Junta Directiva y gran parte de los músicos.

A partir de 1990 su trabajo obtuvo los primeros frutos con la consecución de los más importantes premios de toda la historia de la Sociedad Unión Musical y Artística de Sax. Primer Premio en el Certamen de Cullera y Primer Premio en el Certamen Internacional de Valencia de ese año. Los éxitos en Valencia se repetirían en 1991, 1992 (Se obtuvo Mención de Honor) y 1997 (Mención de Honor a la Mejor Banda de la Comunidad Valenciana).

Dissabte **19 de Desembre**

19:00 h.

Comença el Nadal. Cors a L'Església.

A l'Església d'Alboraya Concert de Nadalenques amb la participació de la Coral de l'Escola de la Societat Musical d'Alboraya i de la Coral Polifònica de la Nostra Societat.

Diumenge **20 de Desembre**

18:00 h.

Ja es Nadal. Concert de Nadal de l'Orquestra de Corda.

A les 18:00 hores i a les 19:30 hores, a l'Auditori Municipal, Concert de Nadal de la Banda de Música. Com tots els anys, concert sorpresa, llum, so, espectacle, il·lusració, Nadal. Ni nosaltres mateixos sabem que passarà eixe dia.

Nota: És precís sol·licitar la invitació, especificant horari (18 o 19:30 hores), en la Secretaria de la SMA, de dilluns a divendres amb horari de 17:00 a 20:00 h amb la finalitat d'ajustar-se a l'aforament de l'auditori.

Diumenge **27 de Desembre**

11:30 h.

Continuem el Nadal . Concert de l'Orquestra de Corda al Palau de la Música de València.

A la Sala Iturbi, Concert de l'Orquestra de Corda al Palau de la Música de València, entrada Gratuïta i localitats limitades. Es el concert de Nadal de l'Orfeo Manuel Palau i compta amb la col·laboració de la Nostra Orquestra de Corda. El programa d'enguany esta dedicat al compositor Juan Sebastian Bach, incloent el seu magníficat en RE Menor, i finalitzarà amb la tradicional interpretació de temes nadelencs per ambdós agrupacions.

Concert de l'Orquestra de Corda al Palau de la Música de València, amb l'Orfeó Manuel Palau

“MAGNIFICAT” DE JUAN SEBASTIAN BACH

Diumenge **27** de Desembre

Orfeón "Manuel Palau"
Valencia

Fue fundado en 1989 por Rafael Sánchez Mombiedro, siendo su actual directora Pepa Cervera, desde septiembre de 1997. Su repertorio abarca todas las épocas y estilos, incluyendo obras de polifonía, canciones populares y armonizaciones de canciones modernas. Actúa habitualmente en el Palau de la Música de Valencia, ofreciendo su tradicional concierto de Navidad y otro en las puertas del verano.

El Orfeón ha obtenido el Tercer Premio de Habaneras en el "Certamen Internacional de Habaneras y Polifonía" de Torrevieja (1993), el Segundo Premio del X Certamen Coral "Villa de Avilés" (1993), el Premio Especial José Zaragoza Senent a la mejor interpretación del villancico libre en el "Certamen de Villancicos Villa de Rojas" (1993), el Segundo Premio en el "XVIII Festival Coral Fira de Tots Sants" de Centaina (1998), así como el premio a la mejor interpretación de la obra obligada del mencionado certamen. Tercer Premio en el "XXVII Certamen de Habaneras" Totana (2007) y el Segundo Premio en el IV Certamen Nacional de Corales "Provincia de Guadalajara" (2007).

Ha organizado en dos ocasiones las "Jornades de Cant Coral a València": la primera, en el año 2000, dedicadas a Monteverdi, y la segunda, en 2004, dedicadas al compositor francés Gabriel Fauré, ambas con la dirección del profesor Jordi Casas.

Además ha representado a la Comunidad Valenciana en la "V Bienal de Polifonía Regional Autóctona" de la Ciudad de Cangas de Onís (Asturias), en noviembre de 2003. Ha participado en VII Festival Coral Ciutat de Xàtiva (2006). X Festival Ciutat de Sueca (2007). Organizó en 2007 el encuentro "Musica Inter Choros I", con la participación del Cor Polifònic "Ciutat de Xàtiva" y de la Coral "Veus de Cambra" de Villarreal.

Ha estrenado obras de Blanes, Asins, Rafael Sánchez Mombiedro y Matilde Salvador, y entre sus interpretaciones destacan, en colaboración con diferentes agrupaciones y solistas, la Christmas Cantata de Pinklamm (1992), obras de Manuel Palau (1993), la Cantata "A Feast of Praise", de Thompson (1994), la Misa Alemana de F. Schubert (1997), obras de Matilde Salvador (1998), el Gloria de Rutter (1999), obras de Monteverdi (2000), Salmo nº 18 de Benedetto Marcello (2002), la ópera Carmen de G. Bizet (2002), Magnificat de J.S. Bach (2002 y 2003), Réquiem G. Fauré (2004) Requiem de S. Giner junto a la orquesta y Coro del Micalet y el coro de Masanasa (2005 y 2007). Veni Sancte Spiritu y Te Deum de W.A. Mozart (2006). Gloria de A. Vivaldi (2007). Misa de San Nicolás F.J. Haydn (2008).

Pepa Cervera Martínez.

Nace en Torrent. En el Conservatorio Superior de Música de València "Joaquín Rodrigo" estudia la especialidad de Dirección de Coros con el maestro Eduardo Cifre. Es profesora de solfeo y guitarra y posee estudios de canto y piano. Es licenciada en Psicología por la Facultad de Psicología de València.

Ha asistido a diferentes cursos de dirección coral con Eric Ericson, Harry Christophers, Helmunt Rilling, Jordi Casas, Laslo Heltay y Johan Duijck. También ha participado en numerosos cursos de pedagogía musical con J. Chapuie y J. Wytack.

Entre los años 1986-1987 dirigió el Orfeón Polifónico de Torrent. Desde 1987 a 1995 fue directora titular del coro de voces mixtas "Cant i

Cantors" de Alaquàs. Fue miembro fundador del Cor de la Generalitat de València. Ha actuado como directora invitada en varias corales. Ha dirigido grupos como The Sixteen.

Ha sido la coordinadora de las I Jornades de Cant Coral a València Monteverdi 2000 y de las II Jornades Fauré 2004. Es Profesora de Secundaria en la asignatura de Música y ha publicado materiales de música para la ESO, en la editorial ECIR, Ha impartido cursos Dirección coral.

Ha dirigido obras para coro y orquesta entre las que cabe destacar caben: Misa Alemana de F. Schubert, Gloria de Rutter, Salmo nº 18 de Benedetto Marcello, Veni Sancte Spiritu y Te Deum de W.A. Mozart, Laudate Deum y Gloria de A. Vivaldi. Misa de San Nicolás F.J. Haydn.

Desde 1997 es la directora titular del Orfeón Manuel Palau.

Diumenge **17 de Gener 2010****12:00 h.****Concert Especial de l'Orquestra de Pols i Pua de la SMA.**

Al Teatre l'Agrícola, Concert de l'Orquestra de Pols i Pua de la SMA, Concert dedicat especialment als alumnes de la nostra escola, així com tots els xiquets del nostre poble. **Amb la participació com a narrador de Fernando Palacios**, professor de pedagogia musical; creador de grups musicals ben dispars; intèrpret de música antiga; director i presentador de programes de ràdio i televisió; compositor d'obres de concert; articulista i escriptor de llibres de recursos; i professor en universitats. Actualment, director de Ràdio Clàssica. Interpretaran:

Peer Gynt

"Aventuras y desventuras de un pícaro y fantasioso personaje que jamás se hizo adulto"

Música de Edvard Grieg
 Conte de Carmen Santonja
 Narrador: **Fernando Palacios**
 Director: **Jaume J. Roca Ballester**

La mañana
El lamento de Ingrid
La cueva del Rey de la montaña
La muerte de Ase
Danza árabe
La danza de Anitra
El retorno de Peer Gynt
La canción de Solveig

Hasta que llegó Ibsen, todos los héroes de las obras de teatro se distinguían por ser valientes, fuertes e inteligentes, por derrochar todo tipo de virtudes (honrados, íntegros, justos y sinceros) y por ser, además, guapos y de buen tipo. Pues bien, el primer héroe que no llegó a ser así en absoluto fue Peer Gynt. Este extraño personaje, astuto, bebedor y charlatán, se entrega a las aventuras más arriesgadas, no por valiente, sino por inconsciente: si pasa por profeta es por la sarta de mentiras que suelta, si llega a ser considerado emperador es porque convence con su lengua viperina a los locos de un manicomio, si se hace millonario es porque embauca a la gente, si le sigue alguna chica es porque la rapta, si retorna a su tierra sano y salvo es porque le persigue la buena estrella. Su vida no es precisamente lo que se entiende como una vida heroica y virtuosa, es más bien un auténtico fracaso.

Carmen Santonja se leyó detenidamente la obra de teatro, la resumió, le quitó cosas de aquí y de allá hasta dejarla reducida a este entretenido cuento, fiel a la esencia de la obra. De una obra para mayores ha pasado a ser un cuento para niños, del teatro representado ha pasado al "teatro de la voz". El cuento está publicado en la colección de disco-libros *La mota de polvo*, que edita Agruparte.

La sencilla y genial música que Grieg escribió para acompañar la obra de teatro está integrada por

piezas muy contrastadas, que describen los diferentes ambientes de la obra de teatro en la que se basa.

La flauta y el oboe entonan las primeras melodías suaves y seductoras de *La mañana* y hacen salir el sol rompiendo entre las nubes (el primer "forte"). La siguiente pieza es el lamento de *Ingrid*, donde la rabia y el dolor se mezclan de la manera más romántica. La tercera tiene poco que ver con los rayos del sol, más bien describe con sus enigmáticos pizzicatos y sus tremendos acelerandos y crescendos la danza en plan orgía diabólica de los seres que habitan la oscura, húmeda y nauseabunda *Cueva del Rey de la montaña*. Nuestro corazón se sobrecoge al llegar a la desolada queja de *La muerte de Ase*, donde sólo los instrumentos de cuerda interpretan de forma desgarradora el crescendo y decrescendo de este "Andante doloroso". El ambiente cambia a una divertida Danza árabe, nuestra oportunidad para echarnos a bailar con las manos unidas sobre el turbante de la cabeza; después, un ritmo de mazorca en pizzicato junto a una melodía sinuosa nos indican que una bella bailarina mora se dispone a seducir a Peer con su "danza del vientre", es el momento de *La danza de Anitra*. Los golpes de platillos, timbales y bombo y las trompas lejanas nos trasladan a la cubierta del barco en plena tempestad de *El retorno de Peer Gynt*: ¡jojo con el mareo! Al fin, *La canción de Solveig*, una de las más bellas melodías que existen, cierra el cuento con un broche de oro: seguro que se convierte en una de tus músicas preferidas.

Así describe el cuento a Peer Gynt

*Ni malo ni bueno,
 ni tonto ni listo,
 el mayor fantasma
 que jamás has visto.*

*Fantasma de carne y hueso,
 mucha labia y poco seso.
 Presumido y holgazán,
 un farsante y un truhán.
 Mentiroso, fanfarrón,
 atolondrado y bribón.
 Caprichoso, comediante,
 fantasioso, pícaro, fatuo, tunante.*

Diálogo entre Peer Gynt y la bailarina Anitra

- ¡Oh Anitra, mi hermosa Anitra! Eres la joya más preciada entre todos mis tesoros.

- ¡Cállate y no digas tonterías que me haces perder el compás.

- ¡Oh Anitra! Vente a mi palacio de cristal y brillarás en mi harén como una perla.

- ¿Como la que llevas colgada del cuello?... pues venga, dámela. Y también la esmeralda del turbante y el broche de rubíes y la pulsera de topacios.

- ¡Oh Anitra, mi dulce Anitra! Sube a mi blanco corcel y volaremos a través del desierto hasta el mar. Allí nos espera mi prodigioso navío que ha de llevarnos hasta los confines del mundo.

- ¿Tu navío? ¡Ya no tienes navío! Me lo regalaste el otro día. ¿Es que ya no te acuerdas?.

- ¡Oh Anitra, Anitra! ¡Me lo has quitado todo! Me has dejado desnudo.

Fernando Palacios

En 1992 la Orquesta Filarmónica de Gran Canaria encargó a Fernando Palacios la puesta en marcha de su Departamento Educativo con el fin de investigar nuevas maneras de acercar la música a otros públicos. Al éxito de sus propuestas se unieron otras organizaciones musicales hasta extenderse por toda España y Latinoamérica (La Coruña, Tenerife, Madrid, Córdoba, Murcia, Valladolid, Salamanca, Gijón, Bogotá, Cuba, Costa Rica, Panamá, Guatemala, Buenos Aires...). Entre ellas, la más significativa fue la contribución del

Gobierno de Navarra, que inició su revolucionario plan de conciertos didácticos "Música en Acción". La editorial AgrupArte quiso también sumarse a esta "agitación", editando sus colecciones de disco-libros *La mota de polvo* y *Paisajes musicales*. Ellos son los causantes del cambio producido en estos últimos años en el seno de los espectáculos y ediciones musicales para niños.

Fernando Palacios ha podido acometer este trabajo gracias a su variada formación y a las actividades complementarias que ha desempeñado: profesor de Pedagogía Musical; creador de grupos musicales dispares; intérprete de música antigua; director y

presentador de programas de radio y televisión; compositor de obras de concierto; articulista y escritor de libros de recursos; y profesor en Universidades. Una importante parcela de su creación está dedicada a niños y jóvenes: *La mota de polvo*, *Las baquetas de Javier*, *Tuve tuba por un tubo*, *Insectos infectos*, *Mamíferos mortíferos*, las óperas *El Planeta Analfabía* y *La ópera de los sentidos*, y los ballets *El paseante ocioso* y *El laboratorio del Dr. Fausto*. Desde 2006 es asesor del Departamento de Actividades Pedagógicas del Teatro Real. Recientemente ha sido nombrado director de Radio Clásica.

EMILIO PERALTA
Piano

DAVID BAIXAULI
Fagot

SOFÍA ALEGRE
Violí

FCO. J. VALERO
C.I. de Corda

JOSÉ MONTAL
Trompa

ELENA FORT
Cicle Inicial

ALFREDO SANTOS
Clarinet

JAUME ROCA
Guitarra i Plectre

MIGUEL BAUTISTA
Trombó, Tuba i Bombardí

M.ª DEL MAR ALCAYNA
Danses

ISABEL PARDO
Saxofó

SERAFIN LORENTE
Clarinet-Contrabaix

MARIA CARRION
Viola

FRAN CABO
Percussió

M. AMPARO MARTINEZ
Violoncel

JOSÉ ANTONIO SAEZ
Oboé

JOSEP JUSTE
Dolçaina

HECTOR OLTRA
Llenguatge Musical

ROBERT RIBES
Tabal

VICENT ENRIC ROMERO
Violí

SALVADOR MARI
Clarinet

ESTHER DOMINGO
Piano

VICTORIA ORTEGA
Cicle Inicial

JOSE GIL
Llenguatge Musical

M.ª JOSE CASAÑ
Violí

LUIS MARTINEZ
Trompeta

JESSICA ROIG
Flauta

VANESSA JUAN
Llenguatge Musical

HECTOR JUAN
Saxofó

MARTA GANDIA
Violí | Cicle Inicial

SMA

COMUNICACIÓ INTERNA

Aula de **Jazz, Blues, Swing, Latin Jazz, Funk, ...**

Os presentamos l'aula moderna como una actividad musical que no requiere conocimiento previo.

Apta para todos los instrumentos y donde se aprenderá todos los estilos:

Jazz, blues, swing, latin jazz, funk, ...

Precio de la actividad: 30 euros al mes. Se realizará **Sábados de 11:00 a 13:00 hrs.**

Si estás interesado reserva plaza en Secretaría.

Per Juan Angel Ballesteros

Contrastos **Matisos**

Contrastos? Matisos? Saturació? Blanc i negre? Color? Si ens plantejarem estes preguntes cada volta que revelem una fotografia, què fariem? Sempre apostariem per allò més fàcil. Per a qui fa una fotografia, sempre és la millor, la més bonica. El problema apareix quan la comparem amb les fotos que ens ensenyen familiars o amics, o les veiem en algun aparador o revista. Sense cap dubte, sempre les nostres fotos, per a nosaltres seguiran sent les més boniques.

En la mostra fotogràfica d'enguany, no sols vull mostrar-vos les instantànies del curs 2008/2009, sinó també una xicoteta forma de fer una composició un poc més creativa, una mica diferent. Mai n'hi han dues fotos iguals!

Amb la col·laboració de:

Francisco Tomás, José Montal y Antonio García.

TEMPS DE RECORDS

Per Vicent Rozalén (Setembre 2.009)

L'escenari semblava una antiga alqueria de l'horta, no hi faltava cap detall... Les cistelles, la botija, la forca, els cabassos amb la corbella i l'aixada, les flors i, fins i tot, un barralet amb mistela i el seu corresponent plat de cacaus i tramussos, ens feien recordar un temps passat que, malgrat tot, ha pogut romandre viu a la nostra memòria i al nostre cor...

És que, aquella vesprada de juny, a l'Auditori d'Alboraia, el Cor de la Societat Musical, dirigit per Daniel Rubio, estrenava el seu espectacle "Temps de records", un preciós muntatge inspirat pel llibre "A l'altra banda de l'espill" de l'amic José Vicente Marco...

Comptant amb l'extraordinària col·laboració de la Colla de Tabals i Dolçaines de la Societat, dirigida per Pep Juste, el Cor va fer un bo-

nic viatge travessant el temps i situant-nos a l'Alboraia dels anys cinquanta i seixanta on, els records de l'autor i el Carrer del Molí, eren els autèntics protagonistes...

Així, aprofitant els diferents capítols del llibre, vàrem preparar un guió amb sis imatges representatives de la vida al poble com ara, la casa, el carrer, l'amanèixer, les nits d'estiu, l'escola i la processó que conformaven un entranyable passeig pel temps i que, a alguns, ens retornava a la nostra infantesa...

Al llarg d'una hora i mitja, el públic va gaudir d'un emotiu espectacle on hi havia projeccions, música, ball, danses, cançons i sentiments, tot barrejat amb molta tendresa, amb molta estima... Aquella vesprada de juny, fins i tot, a alguna persona li vàren eixir

les llàgrimes...

Per moments, mentre sonaven les notes al piano que acaronaven Daniel o Alfons, la màgia tornava a envoltar-ho tot i, l'auditori, es transformava en un somni, en un preciós somni...

En concloure el concert, molta gent del públic ens va manifestar que podria estar d'allò més bé, tornar a interpretar-lo i ara, coincidint amb les festes de Santa Cecília hem pensat, al Cor del Musical, que és un bon moment.

Perquè es tracta dels nostres arrels, de la nostra història, de la nostra identitat com a poble... Perquè recordar és tornar a viure... Perquè ens agrada molt somniar, ara, una altra vegada, arriba el "Temps de records".

“Jo sempre toque per al millor músic del món”

El intèrpret i el públic

Per Fco. José Valero, director de l'Orquestra de Corda

De vegades hem presenciat actuacions musicals, tant en concerts, actes públics amb música de fons en directe, actes religiosos acompanyats de música bé fúnebre, bé festiva, o simplement assajos, sent bé intèrpret, bé oient, l'audiència del qual ha oscil·lat entre cinc-centes persones i cinc.

Quan el nombre és gran, es tendix, per part de l'intèrpret, a esforçar-se molt, tement que entre la multitud hi haja algun expert en música, o tal volta perquè si l'actuació no és bona, la vergonya serà major.

Seguint este raonament, quan l'audiència és menor, disminuïx proporcionalment el nivell d'exigència per a l'intèrpret, perquè el risc és menor. Esta reacció és errònia si l'intèrpret és un músic autèntic, no d'espectacle i aplaudiment fàcil.

Per al músic sensible, el que disfruta interiorment de la música, en la intimitat, amb el seu estil preferit, amb els seus autors seleccionats, amb el seu criteri propi, sense necessitat d'aduladors ni reconeixement públic,

per al que s'emociona amb la seua pròpia interpretació només d'imaginar-se el resultat d'una partitura, no cal un públic nombrós, ni expert, ni amb mans fortes per a aplaudir, sinó que se sent realitzat inclús sense públic, de sentir que el que sona agrada a les seues oïdes, l'aparta de la realitat per moments, el transporta a l'esperit lúgubre del moment en què Mozart compon el seu Rèquiem o a la tendresa amb què Liadov tracta d'adormir un xiquet de bolquers, sentint-se afortunat per estar disfrutant en eixe moment de, no sols escoltar eixa bellesa, sinó de poder decidir sobre ella i poder tindre entre les seues mans, modelant-la i assaborint-la, mentres tanta gent no pot ni tan sols pensar que existix.

Tal és el mèrit de l'artista: crear i disfrutar de l'art.

“Jo sempre toque per al millor músic del món. Tal vegada no estiga present en eixe moment, però per a mi, com si estiguera”. Esta afirmació va eixir de la boca de J.S. Bach, després d'un afalac rebut per un invitat a un

concert seu.

Si l'artista aconsegueix transmetre l'art, serà un artista solidari amb els altres i si els receptors d'art estan convençuts de que el que perceben és digne dels seus sentits i de l'esforç que els ha costat disfrutar de tal obra, reconeixeran amb el seu aplaudiment la relació entre meta proposada i meta aconseguida, no volent posar una meta ni massa alta ni massa baixa, sinó jutjant sincerament si s'ha aconseguit transmetre el delit de l'intèrpret a l'espectador. Òbviament, si l'emissor d'art no està disfrutant de l'obra en qüestió, és impossible transmetre ni convèncer a cap tipus d'audiència. Per molt perfecta que siga la seua interpretació o per molt que li haja costat arribar a tal punt. En este cas l'auditori sencer ha de fer saber a l'artista que no estan d'acord amb ell, perquè no torne a repetir-se.

L'aplaudiment dignifica l'artista real, però també pot fer-li mal quan li enganya, fent-li creure que ha agradat quan no ho ha aconseguit.

Problemes de Salut dels Músics i la seua relació amb l'educació.

Per Fran Cabo

XXVI CONFERÈNCIA DE LA “INTERNATIONAL SOCIETY FOR MUSIC EDUCATION”. EDITAT PER L'INSTITUT DE FISIOLÒGIA I MEDICINA DE L'ART. BARCELONA.

Els problemes mèdics que afecten als músics rarament transcendeixen. Encara així, representen una important “*txacra*” per a aquesta professió. No només disminueixen la seua qualitat de vida si no que, sovint, limiten, frenen o finalitzen la seua projecció professional. Els moviments repetitius realitzats en postures i condicions poc ergonòmiques, així com les pressions externes o autoimposades, situen al músic entre els col·lectius més predisposats a patir malalties de tipus professional. Aquest escenari desfavorable sol agreujarse per l'escassa formació i la poca consciència que té el músic del treball físic que comporta la seua activitat. Això li duu, sovint, a negligir els principis bàsics de l'entrenament, de la recuperació i, fins i tot, de l'aprenentatge i a realitzar un escàs treball corporal. L'adquisició d'uns mínims coneixements anatòmics, fisiològics, ergonòmics i posturals bàsics sembla

imprescindible per a poder canviar la seua actitud. Tal formació, al costat de la incorporació de programes de condicionament físic i treball corporal, semblen l'eina més indicada per a millorar la qualitat de vida del músic. Aquests coneixements haurien de transmetre's ja durant la fase de formació del músic i haurien d'actualitzar-se periòdicament realitzant-se intervencions preventives tant per a professors com músics professionals.

Si ens guiem pel que contenen els propis músics, els problemes mèdics que els afecten són altament infreqüents; una dolenta sort que afecta només a alguns. Fins i tot s'atrevirien a afegir que afecta exclusivament als quals toquen malament. Aquestes afirmacions es contradueixen amb l'experiència dels centres especialitzats en l'atenció i el tractament de músics. En ells s'atén diàriament multitud de músics amb afeccions provocades pel fet de tocar el seu instrument. En aquells centres mèdics, ningú pensaria que es tracta de músics de

pitjor nivell tècnic.

Un estudi portat a terme per l'equip de l'Institut, entre 1.639 músics de totes les edats i graus de dedicació, va posar en evidència que un 79% d'ells pateixen algun problema mèdic relacionat amb la seua activitat durant la seua carrera. Aquesta proporció varia lleugerament segons la família d'instruments tocat destacant, per sobre dels altres, els **percussionistes** (87%), els instrumentistes de **vent metall** (85,5%), els de **corda fregada** (85,1%) i els de **canya doble** (84,6%). A més, encara que la major proporció d'afectats està en la dècada dels 30 anys (prop del 90% dels músics d'entre 30 i 40 anys presenta problemes), ja trobem una taxa de músics amb problemes físics bastant elevada en individus de menys de 20 anys (més del 55%). Un podria pensar que, de totes maneres, es tracta de problemes banals, fins i tot de “*inconvenients de l'ofici*” (menudes molèsties pròpies de cada instrument i inevitables). Però, una vegada més, els estudis ens confirmen que

Problemes de Salut dels Músics (Continuació)

no és així. Els problemes que solen afectar a aquest col·lectiu solen ser suficientment importants com per a condicionar l'activitat o la capacitat de progressió del músic. De fet, fins al 37,3% dels afectats manifesta que el seu problema és el bastant greu com per a arribar a afectar la seua tècnica. Encara que cada instrument mostra, per les seues característiques i exigències, una certa predilecció per afectar més fàcilment unes zones del cos que unes altres, qualsevol tipus d'instrument és capaç de provocar qualsevol tipus de problema sent els més freqüents els quals afecten les mans, els braços i l'esquena, sobretot la zona cervical.

Encara que les causes d'aquestes afeccions poden ser múltiples, existeixen uns factors de risc amb major pes. El principal es basa en un aforisme que ens diu que *"no hi ha cap gest que siga el bastant lleuger com perquè, si ho repetim suficients vegades, no ens acabe lesionant"*. El problema del músic és que, per a aconseguir un nivell suficient de destresa i, després, mantenir-lo, ha de repetir tot el que fa infinitat de vegades. Quasi sempre les suficients com perquè puga lesionar-se. A més, aquest moviment repetitiu se sol realitzar sota una certa tensió usant un instrument musical que està pensat perquè es puguen realitzar sobre ell els més inimaginables virtuosismes, perquè tinga projecció i potència sonora i, fins i tot, que siga estètic però, en cap cas, pensat que s'adapte al músic. Amb tot això fàcilment es comprendrà que les probabilitats d'emmalaltir són molt altes en aquest col·lectiu. De totes maneres, basant-se en els coneixements existents, aquest elevat nombre de lesions en els músics podria reduir-se si els músics prestaren més atenció a com usen el seu cos mentre practiquen i toquen. Eixa falta de culte al cos ve, sens dubte, condicionada per que el músic no té una veritable consciència que la seua activitat implica, encara que habitualment no de forma generalitzada si no en regions concretes del seu cos, unes demandes físiques elevades. Juga en contra del músic el fet que els esforços i tensions lligats a la interpretació musical no sempre generen símptomes immediats que puguen avisar al músic dels seus excessos. L'activitat repetitiva més aviat genera menuts canvis imperceptibles que es van acumulant i que acaben posant-se de manifest al cap d'un temps més o menys llarg.

Normalment existeix un factor desencadenant que acaba desequilibrant una zona que ja estava sobreexercitada. Habitualment es tracta de canvis en la rutina de treball (increment sobtat de les hores

d'assaig per una examen, audició, concert, curs, etc.), canvis en el repertori, la tècnica, l'instrument o el professor i factors personals, familiars o laborals estresants. En general, el músic procura solucionar pel seu compte les molèsties intentant evitar haver de consultar amb els companys o professors el seu problema. Aquesta cautela ve condicionat, d'una banda, per la por que els alumnes o companys puguen interpretar el seu problema com derivat d'una mala tècnica o puga perillar el seu lloc de treball. D'altra banda, pel fet que, quan es decideix a consultar amb un metge, poques vegades troba comprensió i suport i, quasi sempre, la indicació de deixar de tocar, a la qual el músic té pànic.

Sota el nostre punt de vista, una bona part d'aquests problemes podrien ser evitats amb una formació que fera molt més èmfasi en els aspectes físics i psíquics de la interpretació musical. En primer lloc seria imprescindible que el músic tinguera, ja des dels primers anys de la seua formació, un *"manual de funcionament del seu cos"*. No es tractaria de dotar-los d'amplis coneixements anatòmics i fisiològics. Però el músic sí hauria de conèixer, de forma molt elemental, quines estructures anatòmiques són les responsables de l'execució instrumental i quines limitacions tenen. Al mateix temps, seria desitjable que sabera sota quines condicions el seu organisme treballa amb una màxima eficàcia i en quines situacions es col·loca sota risc d'emmalaltir. Això li permetria entendre la necessitat de realitzar canvis relacionats amb la higiene de treball, l'ergonomia i el condicionament físic i psíquic del seu cos. Si el músic comprèn en quines condicions la fatiga muscular o mental és més intensa, en quins gestos tècnics se sobre solíciten les articulacions o sota quin règim de treball s'acumula major tensió, més fàcilment incorporarà menudes pauses durant el treball, pautes progressives quan es plantege canvis en la intensitat de tocar o, per citar només alguns exemples, utilitzar el treball mental en períodes que necessite assajar més del que el seu cos està preparat.

Aquests coneixements preventius, en la seua major part, deurien poder ser transmesos als músics pels propis professors. Al seu torn, aquests haurien de rebre una formació continuada per part de professionals de diferents branques de la salut. El problema és que el professor, fins i tot el propi músic, influenciat pel que podríem cridar *"integrisme musical"*, sovint rebutja les ingerències que arriben de metges i terapeu-

tes. Aquesta actitud, conjuntament amb les limitacions infraestructurals i econòmiques existents en el nostre país, és la qual, al nostre parèixer, limita actualment la possibilitat que, d'una forma decidida i definitiva, els músics puguen disposar d'una formació preventiva completa i equilibrada. Mes si ens plantejem la necessitat que els professionals de la salut, a més d'entrar en el claustre dels conservatoris, també disposen de consultori i sala de fisioteràpia o treball corporal a similitud de les escoles professionals de dansa.

Consells bàsics per evitar lesions en els músics

01. No augmentes bruscament les hores d'assaig o estudi (màxim 20 minuts més cada dia).
02. Deixa els passatges i les peces més difícils per a la meitat de la jornada, quan la musculatura ja estiga preparada però encara no esgotada.
03. Comença a una velocitat lenta i augmenta progressivament la dificultat.
04. No t'obsessiones a repetir un passatge o gest que no acaba d'eixir bé. Cerca alternatives o altres maneres d'aconseguir aqueix objectiu.
05. Realitza pauses de 5-10 minuts cada mitja hora. Pots aprofitar per a estirar la musculatura sobrecarregada, moure suaument les zones més tibants o, simplement, per a caminar un poc.
06. Manté una posició correcta: suport equilibrat dels peus, bona postura assegut, treballar la respiració, regular l'altura del faristol i la banqueta...
07. Treballa en unes condicions ambientals òptimes (llum, sorolls, temperatura).
08. Respecta les hores de somni i els menjars.
09. Realitza alguna activitat física complementària evitant els esports de contacte. Açò et permetrà compensar desequilibris i eliminar tensions.
10. No tocs mai amb dolor. En aqueix cas has de parar de tocar i realitzar estiraments suaus. Si reapareix en pròximes sessions has de demanar ajuda com més prompte millor.

Estiraments bàsics per evitar lesions.

11. Realitza estiraments de la musculatura abans i després de tocar. L'objectiu de l'estirament és reduir la tensió, millorar el rendiment i la coordinació dels moviments evitant l'aparició de lesions. Al realitzar-los ha de tenir-se en compte que:

- No s'ha de provocar dolor, només tensió.
- Cal mantenir cada estirament durant 20-30 segons.
- No s'han de realitzar rebots.
- Es pot repetir cadascun d'ells diverses vegades.

Estira el braç cap avall mentre inclines el coll cap a l'altre costat. Posa el cap més o menys cap a davant per a variar la zona de tensió i repeteix-lo cap a l'altre costat.

Deixa el braç arrere tibant la zona pectoral. Repeteix-lo amb l'altre braç.

Deixa caure el cos sobre les cuixes mantenint l'esquena bé relaxada.

Tira del braç deixant el muscle relaxat perquè aquest venja cap a davant. S'ha de notar tensió entre les escàpules. Repeteix-lo amb l'altre braç.

Tanca el puny i, ajudat per l'altra mà, flexiona el canell mentre mantens el colze estirat. Després estira també l'altre braç.

Estreny per a llençar els dits d'ambdues mans cap a arrere però mantenint els palmells separats.

Amb el braç i els dits completament estirats tracciona amb l'altra mà. Ha de fer-se també en l'altre costat.

POR ESCÈNICA

Per José Montal Tallada

I per fi, arriba el dia del concert (o de l'audició d'aula, o el dia que per primera vegada cantarem a soles en la classe de llenguatge musical). Eixa nit no he dormit massa bé, em trobe estrany, tinc molèsties en l'estómac i em trobe intranquil. Conforme s'acosta el moment, note un "agobi" que em puja i comence a trobar-me nerviós, em tremola mig cos, i l'embocadura o l'arc apareixen en llocs insospitats del meu cos!... Després, durant l'audició/actuació, la cosa no va "perfecta" que diguem, i a l'acabar comence a pegar-li voltes...

A qui no li ha passat açò alguna vegada? Estes "sensacions" i respostes del nostre propi cos tenen una explicació, i intentarem aclarir-les un poc. Qualsevol por (ja siga escènic, que és el cas que ens porta ací, com qualsevol fòbia, o com qualsevol situació amenaçador) provoca una sèrie de reaccions del sistema nerviós vegetatiu molt carac-

terístiques: el batec del cor s'accelera, les mans tremolen i suen, es comença a suar, els genolls s'afluixen, notem la boca seca i molèsties estomacals i una sensació d'estretor en el pit, que als músics de vent encara ens va pitjor... Realment, estes reaccions són conseqüència del procés d'adaptació que va fer que els nostres avantpassats pogueren fugir dels perills reals que la naturalesa els "oferia" dia rere dia. Imaginem la situació: Som un homo neardenthalis i acabem d'eixir de la nostra cova per a caçar. Quan ja hem caminat un bon tram i estem enmig del bosc, sentim un soroll: Automàticament ens posem alerta, i el nostre cos es prepara per a l'acció, o, si la bestiola és molt gran, per a eixir corrent!! El cor s'accelera per a enviar més sang als músculs de les extremitats, les cames i braços s'activen i pel seu estat d'alerta tremolen i suen (per si hem d'eixir "per potes"), al necessitar més sang les extremitats el cos "deixa la justa" en el

cos i es ralentinzen les activitats menys necessàries (digestió...), i la respiració es fa molt més ràpida i superficial per a enviar més aportació d'oxigen als músculs... Al final, veiem que són els mateixos símptomes que tenim nosaltres quan actuarem, encara que en eixe moment estan provocats per un perill real i tangible...

En definitiva, veiem que estem generant una sèrie de mecanismes de defensa, però el nostre cos (cervell) els està desencadenant malament i a deshora... Com és possible que es desencadenen estes respostes enfront de allò que, en principi (ara ho veurem més detalladament), no genera cap perill o amenaça real per a la nostra integritat física o mental?

La por, com tantes altres coses en la nostra vida, és una situació apresada, una conducta. Aprenem pors des que naixem, de manera

Por escènica (Continuació)

conscient, inconscient o induïda. Des de la por dels xiquets a la foscor, fins a la por al "coco" o a l'"home del sac" amb el que els nostres pares han intentat sempre que ens portem bé, que ordenem la nostra habitació... La por escènica també es forma d'experiències individuals. Les seues arrels es troben moltes vegades ja en la infància: les expectatives dels nostres pares a qui no volem defraudar, els records de l'escola on hem après a aconseguir bons resultats per a ser valorats... Tots estos estímuls i molts més al llarg de la vida, es convertixen en una veu interior que ens diu que no hem de cometre cap errada o que ens vol convèncer que perdríem la consideració dels altres si el resultat dels nostres esforços no és perfecte... Al final, esta sèrie d'idees o el nostre "Pepito Grillo" de les pors, transforma eixos pensaments en idees, a cadascuna més catastrofista: no seré capaç de tocar, van a riure's de mi, per què em fique jo en estos "fregaos", faré el ridícul, es va a notar queestic nerviós...

Ja coneixem el que ens passa (reaccions físiques), per què ens passa (pors) i què és la por escènica. Però, com podem mitigar estes respostes generades per un pensament? (és que, si ens parem a pensar-ho fredament, té bemolls la cosa...).

Hi ha moltes tècniques i exercicis per a lluitar contra estos pensaments. El més important és aconseguir una "predisposició psicològica" que ens permeta utilitzar tot el nostre potencial en la música, i no en lluitar contra pensaments "absurds". A continuació donem diversos exemples:

Fomentar els pensaments positius.

Fomentar els pensaments positius no vol dir que haja d'eliminar-se la por, sinó que se li faça front i es troben camins per a tractar-los. Una persona que pensa sempre malament de si mateix té una posició desfavorable enfront del seu propi rendiment, i té una tendència a portar a la memòria errades i fracassos. De tant en tant, hauríem d'agafar un paper i escriure les coses bones o les bones experiències que ens porta la música: Em produïx plaer? He aconseguit elogis alguna vegada? Què he après en este temps? M'ha agradat alguna cosa que he tocat?... Tenim el mal costum de recordar la nota en què fallem, o el passatge que se'ns enganxa, però això és la mínima part de l'obra o el concert... Intentem recordar el millor d'eixa obra, com ens va eixir de bé, quant varem disfrutar tocant-la... Som bons en la nostra mesura, i el que es valora és el treball i l'esforç.

Evitar les fantasies angoixoses i tractar la por de forma constructiva.

Davant de les actuacions o audicions les persones ens deixem portar per idees tortuosas. Només el fet de substituir estos pensaments per pensaments positius ajuda poc. És molt més efectiu assentar-se enfront d'un paper, escriure la por ("em podria equivocar"; "no em va a eixir bé"...) i discutir-ho en el mateix paper. Enfront de les idees anteriors, podríem dir que no és segur, que no podem llegir el futur, que hem estudiat molt, i ens ix ben... Segur que en classe, si una persona toca el mateix que nosaltres

i s'equivoca, no el jutgem de manera tan dura com a nosaltres mateixos!

Utilitzar tècniques de relaxació.

La relaxació abans i durant el concert, audició, prova, són molt importants per a reduir les pors i mantindre la tensió i agitació a un nivell convenient per a un bon rendiment. Hi ha molts tipus de relaxació: des del ioga o tai-chi fins a la relaxació muscular progressiva (Jacobson) que dividix el cos en 16 parts i es tensa cada part durant 15-20 segons per a posteriorment deixar-la solta i relaxada, qualsevol tipus de meditació, o simplement, estar assentats en un ambient tranquil i dedicar-nos només a respirar i a deixar la ment en blanc...

En definitiva, la por és una actitud apresada que també es pot "desaprendre"; és una cosa que només està en el nostre cap. En el cas de la música, tots venim a disfrutar i a passar-ho bé, i que es falle o un dia no isca tot tan bé com a casa, no farà que el món deixe de girar, que el sol isca cada matí (menys els dies ennuvolats) ni que la gent que ens vol i ens aprecia deixe de valorar-nos, sinó al contrari...

Bibliografia:

Klöppel, R: "**Ejercitación mental para músicos**". Ed. Idea Books.

Dalia, G: "**Como superar la ansiedad escénica en músicos**". Ed. G. Dalia

Grup de Danses • Xum-Xum

Per Maribel Espert i Josep Juste

Enguany després de la Missa en Honor a Santa Cecília, en l'Església d'Alboraya, ballarem el Xum-Xum o Jota Nova del Xum-Xum, de Xelva. Esta jota es ballava després de la Missa Major dels diumenges en la porta de l'Església. Enguany el ballarem nosaltres també a la porta de l'Església, acompanyats pels instruments de vent de la nostra Banda de Música.

Era molt popular en el segle XIX i una de les seues coses més peculiars era la indumentària femenina. Per descomptat mànega llarga, ja que a l'Església no es podia anar d'una

altra forma, i a més amb mantó de Manila, mocador al coll i vel o mantellina xicoteta, però de totes les formes i teixits. A més, no podia faltar el palmito, ja que a causa del gran nombre de peces amb què es cobrien les dones al ballar o estar en un lloc tancat com l'Església, tenien calor i l'usaven molt sovint.

Després ballarem la Jota de Muro, acompanyats de Tabal i Dolçaina. Esta jota formava part de les anomenades "Danses de Palacio", que es ballaven (i es ballen) en el poble de Muro, a la comarca del Comptat (província

d'Alacant). Estes danses estan formades per les danses de Muro, pròpiament dites, el Fandango, les anomenades "d'Alacant" (altra variant de danses, de ritme més valsejat) i per fi la Jota de Muro. Les "Danses de Palacio" es ballaven al voltant de la festa del Corpus, quan els llauradors i la resta d'habitants de Muro anaven al Palau que el Comte de Cocentaina tenia a esta localitat, per a pagar els tributs de les seues collites, i a més de complir amb els esmentats tributs, ballaven este recull de balls populars.

Del dolçainer solista a la colla de dolçainers

per Josep Juste i Martí

Breu repàs de la història més actual de la dolçaina

Hui en dia, és comú vore pels nostres carrers colles de dolçaines i tabals o percussió, amenitzant les diferents festes o actes de qualsevol tipus. Però açò fa uns anys no era tan habitual. Sí, trobavem dolçainers en els actes tradicionals de les festes de practicament tots els pobles, però el dolçainer era un músic solista, que actuava tan sols acompanyat pel tabaleta. Això sí, en events molt especials (com poguera ser la Batalla de flors de la Fira de Juliol a València, la Cavalcada del Regne també a València...) podien juntar-se dos o més dolçainers amb els seus respectius tabaletes (sempre en el mateix nombre, tants tabaletes com dolçainers, d'ahí que encara perdure la costum de llogar per parelles) per anar obrint o amenitzant eixe acte. Açò solia ser en events de cert "poderio" i normalment per a ajuntaments d'elevat poder adquisitiu (com pogueren ser les capitals de província), ja que tenint en compte el jornal que aleshores cobraven els dolçainers, no qualsevol ajuntament o grup de festers podia pagar més d'una parella. Llevant d'estos actes "especials", els dolçainers, com hem dit abans, tocaven de manera individual. Anem puix, en este article a fer un xicotet repàs històric de l'evolució de la dolçaina i del dolçainer cap a la colla de dolçaines i de les causes d'esta evolució, des de més o menys, mitjans del S. XIX fins a l'actualitat.

De l'època d'esplendor als nostres dies.

Comencem a la segona meitat del S. XIX perquè al voltant d'esta època la dolçaina viu un cert temps d'esplendor amb alguns dolçainers de gran importància, que encara hui es recorden. D'abans es té coneixement de l'actuació de dolçainers en les festes de diversos pobles o ciutats, ja que es conserven documents on queda constància o on es lloguen els serveis d'estos dolçainers, però no hi ha cap nom especialment destacable.

Ara bé, de gran importància són els dolçainers de Tales (a la Serra d'Espadà), les famílies Montoliu (coneguts amb el malnom de "Els Mengos") i Ramos (coneguts amb el malnom de "Els Palanques"). Des de meitat del segle XIX fins el segle XX, el famós dolçainer de Tales Vicent Montoliu amb els seus fills Vicent, també dolçainer, i Gabriel, tabaleta, formaren un grup que es va fer cèlebre per terres valencianes, actuant en

Imatge poc usual, dolçainers i tabaletes tocant junts, en colla. Batalla de Flors de la Fira de Juliol de València a principis del S. XX

molt diversos actes i que apareixen en una resenya de premsa al periòdic "Las Provincias" on s'anuncia una actuació seua a la plaça de Bous de València durant les festes de Sant Josep. Les seues cotes de popularitat arribaren tan alt, que fins i tot van tocar al Palau Reial a Madrid. Estos varen ser dels pocs dolçainers antics que sabien música (fet poc habitual aleshores), arribant fins i tot, a compondre música de diversos gèneres (polques, masurques, dianes, pasdobles,

etc.), que a més ha arribat fins els nostres dies gràcies a les partitures que varen deixar escrites. Músiques amb certa riquesa de recursos musicals, de boniques melodies en diversos casos, amb modulacions tonals (on es veu que tenien prou coneixements de música)...

Més o menys coetani, encara que una mica posterior és Honorato Gil, d'Alfarb, un dolçainer del qual el poble contava que feia parlar a la dolçaina. Este dolçainer va tocar per al rei Alfons XIII i va rebre grans honor per part del monarca. També cal destacar sagues de dolçainers importants com els Berbís, coneguts com "Los Leones", del poble d'Almedijar, o els Boronat, de Callosa d'Ensarrià. I altres dolçainers antics que durant part del segle XIX i tot el XX, van mantindre l'instrument (sobretot durant els 60 i 70, època en la que quasi va desaparèixer) varen ser Sanfeliu, de València; Luís Hernández, d'Alcàsser; José Andreu, "El Sanguano", de Torrent; Vicent Fas, de la Vall d'Uixó; Camilo Ronzano, nascut a Las Parras de Castellote (Terol), però resident a Sorita del Maestrat; i un llarg etcètera. També cal nomenar pobles amb gran tradició com ara Morella, La Todolella, Algemesí... Tots estos dels que hem parlat, dolçainers que en la majoria de casos tocaven d'oït, aprenien per transmissió oral i ensenyaven de la mateixa manera, es componien les tocatges per al seu repertori o s'adaptaven les cançons de moda per a tocar alla on anaven

Honorato Gil, d'Alfarb

Del dolçainer solista a la colla de dolçainers (Continuació).

(excepte casos com els ja citats de Tales, Luís Hernández o Vicent Fas, per citar alguns dels que sí sabien música, la immensa majoria de dolçainers no tenia nocions de llenguatge musical ni composició).

Però el dolçainer que podríem dir que va suposar un abans i un després en el desenvolupament de la Dolçaina, és Joan Blasco. Alumne de Sanfeliu, començà a tocar el tabal amb 6 anys i als 11 la dolçaina. Durant els anys 60 i 70 pràcticament és l'únic dolçainer que queda en actiu a les nostres terres (quedaven altres, però no de la qualitat ni, en eixe moment, la joventut de Blasco) i ha tocat pràcticament a tots els pobles del nostre territori. Hui als vuitanta i tants anys encara se'l pot vore per alguna festa tocant. Blasco és un punt d'inflexió ja que, encara que va aprendre del seu mestre com s'aprenia abans, per transmissió oral (encara que Blas-

ficà i estandarditzà l'afinació de l'instrument a la de SOL, ja que fins eixe moment no era determinada, cada instrument tenia una afinació segons si era més o menys llarga, si els forats eren més grans o més menuts (açò era degut a un treball totalment artesanal), qui era el constructor, etc. Gràcies a açò, a partir d'eixe moment ja poden tocar dues o més dolçaines juntes, sense haver de fer "virgueries" com traure tudell o estrenyer la canya, per haver d'afinar entre ells. Alumnes destacables del mestre Blasco han segut dolçainers com Josemi Sánchez, de València; Xavier Ahuir, de Meliana; Marcial Cervera "Pierres" de Xiva; el seu propi fill, Paco Blasco; Ernest Llorca, de Benicalap i un llarguíssim etcètera de dolçainers pertot arreu del territori valencià.

L'altra figura que cal destacar en les darreries del S. XX és el mestre Xavier Richart, d'Algemesí. Començà a tocar a l'escola municipal d'Algemesí anys després d'anar-se'n Blasco, i al poc de temps ja era el mestre de l'escola, i altres com les d'Alfarb o Castelló de la Ribera. A més, paral·lelament, també va fer estudis oficials de música en l'especialitat de flauta de bec en els conservatoris municipal de Barcelona i Liceu de Barcelona. Al jubilar-se Blasco en l'Escola Municipal de València, Richart entra a substituir-lo (des-

prés d'aprovar les oposicions que es convocaren l'any 1989). Des d'aleshores ha anat augmentant a poc a poc la nòmina de dolçainers professionals, i la qualitat dels mateixos. Com a compositor ha creat tot un repertori de concert i per a carrer, que és molt interpretat (és estrany que en un concert de qualsevol colla o en una cercavila no es toque alguna peça seua). A més ha fet transcripcions d'obres de música culta (barroques, clàssiques o romàntiques, per exemple), o de peces de música més moderna de tot tipus, per a dotar l'instrument de repertori de tota mena, en el seu camí cap a la normalització i el reconeixement. Com a intèrpret, ha fet quasi de tot: des d'estrenar el primer concert per a dolçaina i banda, a tocar en un grup de rock al principi de la seua carrera, fer actuacions i gravacions de noves músiques i de jazz, o tocar amb figures de categoria internacional com Carlos Nuñez o Kepa Junquera, i un llarguíssim etcètera de coses que ha fet amb la dolçaina. A més, capítol a banda mereixeria el seu grup "La Inestable", un grup dedicat, principalment, a fer concerts amb músiques poc habituals per als nostres instruments. Gràcies a la gran tasca desenvolupada per Richart i altres dels que han segut alumnes seus, podem dir que ha proliferat la dolçaina i les colles han arribat on s'està arribant.

Els Montoliu de Tales

co tenia nocions de música; de fet arribà a tocar el clarinet), com un ofici que passava de pares a fills, en molt casos (al ser un ofici molt ben pagat, al dolçainer no li interessava ensenyar a qualsevol, ja que, a la llarga, podria "furtar-li" la feina), ell ja no ensenyà a ningú d'esta manera. Primer, l'any 1974 en la que s'anomenà "Escuela Provincial de Dulzaina", hui "Escola Municipal de Tabal i Dolçaina" d'Algemesí, i després, el 1975, en l'Escola Municipal de València, de fa molts anys integrada dins del Conservatori Municipal "José Iturbi" (ara ja de manera oficial, amb titulació de Grau Professional LOE), va anar ensenyant a tota una generació de dolçainers i tabaletes que en certs casos són o han segut mestres d'alguns dels que hui son dolçainers o mestres de dolçaina de les noves generacions. També va ser ell qui uni-

Joan Blasco, junt al seu fill Paco, tocant el ball dels "Nanos"; cap als anys 70.

Del dolçainer solista a la colla de dolçainers (Continuació).

Naixement de les colles.

Gràcies a l'estandardització de l'instrument duta a terme per Joan Blasco (cosa per la qual a partir d'eixe moment ja podien tocar més fàcilment dues dolçaines o més) començà en les darreries dels anys 70 i principis dels 80, una proliferació de colles pertot arreu de les terres valencianes.

Així, algunes de les primeres colles que naixen són La colla de l'Escola d'Algemesí, La Xafigà de Muro o la Colla de Dolçainers de Torrent. D'entre totes estes primeres colles, menció especial mereix La Xafigà, puix gràcies a la seua molt activa participació en la festa de Moros i Cristians de pobles com Alcoi, Muro, Cocentaina o Ontinyent, anà introduint-se tota una serie d'instruments de percussió, a banda del tabalet, que fins aleshores era l'únic instrument que acompanyava la dolçaina, com poden ser timbals, bombo, plats, redoblant, gong... i d'esta forma podem dir que naix la colla de dolçaines i percussió. Açò i el fet que a partir de eixos moments els dolçainers van sabent i aprenent cada volta més música, ha servit per a que cada dia apareguen més colles de tota mena (des de grups de 3 o 4 persones fins a colles de 40 o 50 membres). Estes colles ja no sols fan cercaviles o processons, fan també entrades de moros i cristians, concerts de colla o amb bandes de música, toquen

peces composades per a grup de dolçainers, metall i percussió; repertori, tot este, que fa tan sols uns 30 anys haguera segut impensable que es poguera tocar per una colla. Hem de nomenar en este punt al que durant uns anys sigué director de La Xafigà, José Rafael Pascual-Vilaplana, qui hui és un pretigiós compositor i director, més enllà de les nostres fronteres. Pascual-Vilaplana ha compost molt de repertori de tota mena per a colla (pasdobles, marxes mores o cristianes, obres de concert, amb banda...).

Altre motiu que ha servit per a impulsar les colles, ha segut l'aparició de premis de composició o d'interpretació per a colla, com els concursos d'Algemesí, Muro, Petrer, Manises, Altea o Dènia, que han servit per a que vaja apareguent repertori per a estes formacions. Capítol especial mereix en este punt Antoni de la Asunción, qui és hui per hui el compositor més guardonat del món de la dolçaina i un dels compositors més prolífics per als nostres instruments.

D'entre les colles que hui actuen pels pobles valencians mereixen menció especial "La Inestable" d'Algemesí (el grup de Xavier Richart) formada per 5 persones, que encara que no és un grup professional, tots els seus membres si ho són; la ja nomenada Xafigà de Muro; la "Colla d'Algemesí" o "El Cudol" de València dirigides pel company

Toni de la Asunción; "El Terròs" de Petrer, la que segurament és la colla més nombrosa de la Comunitat; els grups "El Regall" i "La Colla" del poble d'Ontinyent, que juntes i per separat han rebut diversos premis en concursos d'interpretació; qualsevol de les colles d'Alcoi (la Degollà, la Cordeta, Barxell...); el grup "Ressons" de Banyeres de Mariola, del qual forma part l'amic, company i també membre de la colla de la SMA, Ximo Albero; "La Brama" de Bonrepòs i Mirambell, dirigida pel pretigiós dolçainer Alejandro Blay (membre de La Inestable); i un llarguíssim etcètera, de colles que han proliferat en molts pobles valencians.

Ja per a acabar, dir que les colles de dolçaines i percussió serveixen per a que l'instrument no desaparega, per a que puga tindre una funció més que la de tocar en solitari, com ha segut comú fins els anys 70, tal com hem vist abans. Hem de donar-los tot el suport possible, però el dolçainer no ha de limitar-se a tocar en grup, també ha de ser capaç de tocar unes danses, una cercavila o unes albaes en solitari. Està molt bé tot allò que servisca per a obrir camins en el món de la dolçaina, però sempre que açò no faça desaparèixer la primitiva funció, el primitiu paper que acomplia la dolçaina, de tocar junt al tabal, els dos junts i en solitari, pels carrers dels nostres pobles.

CHE !, que si toca i no la compres...

**no li podràs dedicar eixes boniques paraules
que tens reservades fa temps pal teu jefe...**

17.268

N.º Lotería de Nadal

**Ja està disponible la loteria per al Sorteig Extraordinari de Nadal.
Venda a la Consergeria de la Societat.**

els nostres
Directors

Miguel Vidagany
Banda de Música

Fco. José Valero
Orquestra de Corda

Jaume J. Roca
Orquestra de Plectre

Daniel Rubio
Coral Polifònica

Josep Juste
Colla de Tabals i Dolçaines

Maria Isabel Espert Belda
Grup de Danses

Amb la

Música

Bancaixa

Si no és bo per a tu,
no és bo per a nosaltres.